

Αιωνία η ευγνωμοσύνη μας και η μνήμη του αθάνατου Γέρου του Μοριά

February 3, 2021 Capt. E.N.Rigos Δημήτριος Νατσιός

«Λάμπουν τα χιόνια στα βουνά κι ο ήλιος στα λαγκάδια»

λάμπουν και τα 'λαφρά σπαθιά των Κολοκοτρωναίων»

4 Φεβρουαρίου του 1843. Ο Θεωδωρής Κολοκοτρώνης, αρπάζεται από τα φτερά της δόξας και μπαίνει διά παντός στο άγιο εικονοστάσι του Γένους. Τελευταία του επιθυμία, να βάλουν, στο μνήμα του την ημισέληνο, κάτω από τα τσαρούχια του, να την πατάει και πεθαμένος την Τουρκιά, όπως την πατούσε και όταν την πολεμούσε και την κατατρόπωνε...

Διαβάζεις τα απομνημονεύματά και τις φυλλάδες του για την Εθνεγερσία και νομίζεις ότι ανοίγεις ένα «μυρογιάλι», εκείνα τα μικρά φιαλίδια που περιέχουν αρώματα εξαίσια. Οσμή ευωδίας πνευματική αναδίδεται, παρ' όλα τα πάθια και τους καημούς εκείνης της περιόδου. Έχω το συνήθειο, όταν συναντώ στα αναγνώσματά μου, λόγια και επεισόδια των αγωνιστών, που στέκεσαι και τα ξαναδιαβάζεις, που κρύβουν στα φυλλώματά τους πετράδια, να τα καταγράφω, για να μην λησμονηθούν. Σκοπός μου να τα μοιραστώ με τους μαθητές μου. Σ' αυτές τις εξοπλιστικές ηλικίες, τα παιδιά δεν θέλουν περισπούδαστες αναλύσεις και κενόλογες φλυαρίες.

Μαθαίνουν με το παράδειγμα, με το παραμύθι, με την αξία και την αρετή σαρκωμένες σε πρόσωπα. Το λυμφατικό κράτος διδάσκει με συνταγές μαγειρικής, εμείς θα επιμένουμε να δίνουμε στους μαθητές μας παραδείγματα από τα αντρειωμένα χρόνια. Είπαμε πνευματικό αρματολίκι...

Ξαναθυμίζω, λοιπόν, κάποια από τα λεβέντικα του Κολοκοτρώνη και ας είναι αυτά, ταπεινό μνημόσυνο στον ελευθερωτή μας Μάχη της Γράνας, 10 Αυγούστου του 1821. Βγήκαν οι πολιορκημένοι στην Τριπολιτσά Τούρκοι να χτυπήσουν τους Έλληνες. Ο Κολοκοτρώνης είχε διατάξει να ανοιχθεί τάφος (γράνα) 700 μέτρων, βάθους ενός και πλάτους δύο μέτρων. Κάποια στιγμή οι Τούρκοι επιτίθενται στη γράνα και από τις δύο μεριές. Έπρεπε ο Γέρος του Μοριά να διατάξει τα παλληκάρια του να χωριστούν, να μοιραστούν τα καριοφίλια, να «χτυπούν» οι μισοί προς την μία πλευρά και οι άλλοι μισοί προς την άλλη. Ερωτώ τους μαθητές μου πώς το έκανε πάνω στην αντάρα της μάχης: Τους βασάνισα κανένα πεντάλεπτο και άκουσα απίθανες απαντήσεις. Τι είπε ο Κολοκοτρώνης και αμέσως χωρίστηκαν τα ντουφέκια; «Κώλο με κώλο ωρέ Έλληνες!». «Χαμός» στην τάξη, γέλια και θαυμασμός για την μεγαλοφυΐα του Γέρου.

Λίγο πριν συλλάβει η βαυαρική αντιβασιλεία τον ελευθερωτή του Έθνους μας, ο αντιβασιλεύς Αρμανσπεργκ, θέλοντας να τον δοκιμάσει, του είπε:

-Έχεις πολλούς εχθρούς, στρατηγέ. Έχω παραδέχτηκε ο Κολοκοτρώνης, μα δύο απ' αυτούς, στέκονται οι χειρότεροι απ' όλους. Και ποιοί είναι οι δύο αυτοί εχθροί σου; ρώτησε περίεργα ο προϊστάμενος των αντιβασιλιάδων. Ο Γέρος του αποκρίθηκε: Ο ένας τ' όνομά μου κι ο άλλος οι δούλεψές μου για την πατρίδα.

Σεπτέμβριος του 1833. Έστειλαν οι Βαυαροί ένα «τσούρμο», σαράντα «χωροφύλακες» για να αλυσοδέσουν, ποιόν; το αθάνατο Εικοσιένα. Αρχηγός τους κάποιος ευτελής και γλοιώδης μοίραρχος, ονόματι Κλεόπας. Μόλις τον είδε ο Γέρος του Μοριά, είπε: Έφτανε, ωρέ Κλεόπα, να μου στείλουν ένα σκυλί μαλλιαρό, από εκείνα όπου κάνουν θελήματα, μ' ένα γράμμα στο στόμα να πιά

ω στ' Ανάπλι και μ' ένα φαναράκι να φέγγει και των δυονών μας...

Είναι χαρακτηριστικός ο τρόπος που έκοψε το κάπνισμα ο Κολοκοτρώνης. Όταν κάποτε ξέμεινε από καπνό, έξυσε την πίπα του για να καπνίσει όσα υπολείμματα είχαν μείνει, αλλά αηδίασε από την πίκρα. «Ορίστε άνθρωπος που θέλει να ελευθερώσει τον τόπο του και δεν μπορεί ο ίδιος να ελευθερωθεί από το πάθος του. Θεέ μου συγχώρα με», είπε και πέταξε τον καπνό και τα σύνεργά του.

Η μάχη στο Βαλτέτσι κράτησε σχεδόν 23 ώρες και ήταν ηπρώτη σημαντική νίκη του Αγώνα. Αμέσως μετά τη μάχη, ο Κολοκοτρώνης συγκινημένος μίλησε προς τους νικητές και όπως αναφέρει ο ίδιος στα Απομνημονεύματά του, τους είπε μεταξύ άλλων ότι η ημέρα αυτή πρέπει να καθαγιαστεί με νηστεία όλων και να εορτάζεται η επέτειός της εις «αιώναςαιώνων, έως ου στέκει το έθνος, διότι ήτο η ελευθερία της πατρίδος». Η νίκη στο Βαλτέτσι ενίσχυσε το ηθικό και την αυτοπεποίθηση των Ελλήνων, στοιχεία που έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο στην άλωση της Τριπολιτσάς (23 Σεπτεμβρίου 1821).

Στα πρώτα χρόνια της Επανάστασης του 1821, στην Εθνοσυνέλευση της Τροιζήνας συνέβη το εξής περιστατικό. Οι πληρεξούσιοι, όπως έλεγαν τότε τους βουλευτές του νεοσύστατου ελληνικού κράτους, συνεδρίαζαν στα χωράφια και τα περιβόλια, όπως οι αρχαίοι πρόγονοί μας. Όλοι τους κάθονταν σταυροπόδι, κάτω στο χώμα και μόνον ο Κολοκοτρώνης ήταν σκαρφαλωμένος στη διχάλα μιας λεμονιάς. Κάποτε, λοιπόν, ήθελαν να ψηφίσουν ένα νομοσχέδιο και μερικοί πληρεξούσιοι πρότειναν να κοπεί στο κείμενο του νομοσχεδίου η φράση «εν αυτή». Ο Πρόεδρος της Συνελεύσεως προσπαθούσε να τους πείσει πως δεν ήταν σωστό να περικοπούν οι δύο αυτές λέξεις, η φράση «εν αυτή», γιατί θα αλλοιωνόταν όλο το νόημα του σχετικού άρθρου. Κάποια στιγμή δύο πληρεξούσιοι σηκώθηκαν οργισμένοι από τις «θέσεις» τους και άρχισαν να φωνάζουν προς το προεδρείο: Να κοπεί το «εν αυτή». Ναι, να κοπεί. Το «εν αυτή» να κοπεί οπωσδήποτε, ο άλλος.

Όχι, δεν κόβεται το «εν αυτή» και η συνεδρίαση εξελισσόταν σε σύρραξη. Ο Γέρος του Μοριά λαγοκοιμόταν, αφήνοντας τους λογιότατους να ερίζουν, με την ακατανόητη, γι' αυτόν, στεγνή και τυποποιημένη γλώσσα τους. Ακούγοντας όμως τα λόγια και την φασαρία, πήδηξε μ' ένα σάλτο κάτω από την λεμονιά και πηγαίνοντας κατ' ευθείαν προς το προεδρείο, έξαλλος άρχισε να ρωτά: τίνος το αυτί θα κόψετε, ωρέπατριώτες; Τόσο μεγάλο έγκλημα έκανε ο άνθρωπος. Ντροπή μας Έλληνες. Εμείς αγωνιστήκαμε τόσα χρόνια για να διώξουμε τον τύραννο και τώρα θ' αρχίσουμε να κόβουμε τα αυτιά του κοσμάκη; Μέσα σ' ένα πανδαιμόνιο από γέλια, χρειάστηκε να επέμβει ο Πρόεδρος, για να εξηγήσει στον Κολοκοτρώνη ότι παρεξήγησε τα πράγματα. Στο τέλος, βέβαια, κατάλαβε και ο Κολοκοτρώνης την γκάφα του και τους είπε χαμογελώντας: Ε! Καλά δα, δεν είναι και τίποτα σπουδαίο, ωρέ γραμματιζούμενοι. Πώς θέλετε να καταλάβω, εγώ ο σκράπας, τις ελληνικούρες σας. Λέξεις κόψτε όσες θέλετε, αυτιά μια φορά να μην πειράξετε, γιατί θά 'χουμε άσχημα ξεμπερδέματα. Είπα κι εγώ παλάβωσαν οι καλαμαράδες. Τι κόρακα μαθές!

Αιωνία του η μνήμη και η ευγνωμοσύνη του έθνους μας στον αθάνατο Γέρο του Μοριά. Να 'χουμε την ευχή του....

Δημήτρης Νατσιόςδάσκαλος-Κιλκίς . Μέλος του ΙΗΑ